

Til Beskæftigelsesministeriet

Mails:

bm@bm.dk, abr@bm.dk,
dlf@bm.dk, ptm@bm.dk og
kat@bm.dk

J.nr. 2023-197

Vartov, 19. januar 2023

Grundtvigsk Forums afgivelse af høringssvar

I forbindelse med forslag til lov om konsekvenser ved afskaffelsen af store bededag som helligdag

Grundtvigsk Forum (stiftet 1898) er en forening bestående af enkeltmedlemmer og kredse over hele landet med hovedsæde på Vartov, Farvergade 27, København. Formålet for GF er at udbrede kendskab til Grundtvigs tanker om kristendom og menneskeliv gennem oplysningsvirksomhed om folkelige og kirkelige spørgsmål, styrke samhørigheden mellem kirke og folk i Danmark, at sikre frihed og gode vilkår for evangeliets forkyndelse og at fremme et forpligtende folkeligt fællesskab.

Grundtvigsk Forum vil gerne anholde måden, som Regeringen har ageret i forbindelse med forslaget om at afskaffe en helligdag. Den nye regering er som bekendt en flertalsregering og en flertalsregering har naturligvis mulighed for at tage beslutninger uden at skulle rejse flertal for sin politik uden for Regeringen. Det indebærer en risiko for at den politiske debat begrænses og at civilsamfundet ikke levnes tid og indflydelse i vigtige sager. Det ser Grundtvigsk Forum på med stor bekymring og appellerer generelt til at der gives tid og plads til samtale, refleksioner og forhandlinger for demokratiets skyld.

I den konkrete sag vedrørende Store bededag vil vi i særlig grad henlede opmærksomheden på den uhensigtsmæssige ageren i forhold til folkekirken.

For det første fordi folkekirken ikke har efterspurgt en afskaffelse af Store bededag.

For det andet fordi Regeringen helt af egen drift har forslået en afskaffelse og derefter end ikke efterspurgt en vurdering hos de valgte repræsentanter i folkekirken og dens teologisk sagkyndige ledelse om de kirkelige konsekvenser af forslaget.

Siden Grundlovens indførelse i 1849 har der været en forståelse for, at regering og folketing har hørt folkekirkens parter, når der blev lovgivet om folkekirkens ydre anliggender og ved kongelig resolution fastsat regler for de indre anliggender.

Gennemførelsen af ovennævnte lov vil være et markant brud med denne tradition.

Grundtvigsk Forum anser det for at være et brud på praksis og fortolkning af Danmarks Riges Grundlov §4 "Den evangelisk lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten", som hidtil har været gældende ved en skelnen mellem indre og ydre forhold i kirken.

Vi henleder opmærksomheden på, at der i Grundloven står 'understøttes' ikke 'styres' af staten. Det ligger i den evangelisk lutherske kirke, at kirken anerkender staten som lovgiver om de ydre rammer, og at staten omvendt ikke bestemmer over menighedens gudstjenester og borgernes tro. Denne skelnen har betydning for frihedstraditionerne i folkekirken og i vores land. Det er grunden bag en samarbejdende folkekirke og i et videre perspektiv et samarbejdende folkestyre. Det sædvanebestemte og papirløse forhold mellem stat og kirke, som er folkekirkens forudsætning, har betydning for civilsamfundets foreningsliv og frihedstraditioner, tillid og åndsfrihed. I denne ordning af folkekirken og i det øvrige foreningsliv i civilsamfundet ligger en indrømmelse af grænser for staten.

Ved en afskaffelse af Store bededag uden en forudgående samtale og teologisk efterprøvning er der risiko for, at dette forslag kan skabe præcedens for, at kirken styres statsligt og de facto tilsidesættes som folkekirke, og at lærerembederne ignoreres i spørgsmål vedrørende kirkens indre forhold. Grundtvigsk Forum appellerer til, at Regeringen ikke tager så drastisk et skridt.

Lovforslaget siger intet om konsekvenserne af lovforslaget for folkekirken. Heri ligger en indrømmelse af, at staten ikke skal lovgive om kirkens indre forhold. På den anden side tilsidesættes forholdet mellem folk og kirke, idet kirkens indre forhold i den hastige lovproces er blevet ignoreret.

Derfor til sidst en overvejelse om det, lovforslaget omhandler. Nemlig konsekvenserne af løn og ansættelsesvilkår. Vi vil henvise til uenighed blandt økonomiske eksperter, om hvorvidt afskaffelsen af Store bededag vil give den varige ekstra finansiering i statskassen som Finansministeriet angiver. Til gengæld har lovforslaget anderledes alvorlige samfundsmæssige konsekvenser. Ud over det allerede anførte vil vi tillige tabe den puls, som helligdage giver samfundet gennem fælles fridage, hvor traditioner af forskellig karakter er opbygget. En helligdag, hvor der ud over Store bededags gudstjenester og konfirmationer, foregår mange fælles ting i foreningsliv og civilsamfund.

Grundtvigsk Forums høringsvar angiver ikke, at det er umuligt at ændre i helligdagskalenderen. Vi appellerer til at Regeringen anerkender, at en afskaffelse af en helligdag henhører under kirkens indre anliggender. Af hensyn til sammenhængen mellem livet i kirken, og i samfundet i øvrigt, vil Grundtvigsk Forum anbefale, at helligdage fortsat er fridage.

På vegne af Grundtvigsk Forum,

Kirsten Margrethe Andersen
Formand for Grundtvigsk Forum
Tlf. 2680 1650
formand@grundtvig.dk